

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/102/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8517202100
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8517202100.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžová 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: N. M., U.. X.X.XXXX, R. T. XXX, XXX XX T., o zaplatenie 6 815,59 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn. 8Csp/50/2017 - 69 zo dňa 16.3.2018 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok vo výroku II. a III.
- II. Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 6 815,59 eur, úrok z úveru do 24.3.2017 vo výške 205,59 eur, úroky z omeškania do 24.3.2017 vo výške 2,43 eur, poplatky za poistenie vo výške 10,46 eur, úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 7 021,18 eur od 25.3.2017 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku..

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 7 000 eur. Súd po preskúmaní zmluvy dospel k záveru, že táto obsahovala všetky podstatné náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Zároveň súd zistil, že žalovaný si nesplnil jednu zo základných povinností vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, a to platiť riadne a včas splátky úveru, v dôsledku čoho sa dostal do omeškania a žalobca využil svoje právo požadovať predčasné splatenie zostatku úveru a jeho príslušenstva dohodnuté v zmluve o úvere.

Po odpočítaní sumy započítanej na istinu ostáva dlžná žalobcom uplatnená istina. Túto je žalovaný povinný vrátiť. Pokiaľ však ide o úroky z úveru, tieto podľa názoru súdu patria žalobcovi iba do zosplatenia úveru, keďže zosplatením úveru stráca dlžník možnosť splácať úver v splátkach a je povinný uhradiť celú dlžnú sumu, čím dochádza k zmene práv a povinností zmluvných strán.

Za tohto stavu súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná v časti ako je uvedené vo výroku rozsudku. V tejto časti preto súd žalobe vyhovel a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Keďže ide o peňažný dlh, žalobcovi vznikol nárok požadovať aj úrok z omeškania v sadzbe určenej podľa § 517 Občianskeho zákonníka.

O nároku na náhradu trov súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Navrhol odvolaciemu súdu podľa obsahu odvolania, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobe

vyhovel v celom rozsahu. Žalobca má za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na znenie ustanovenie § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka s tým, že tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, podľa jeho názoru nemá oporu v právnych predpisoch.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 379 a nasl. CSP) a dospel k záveru, že rozsudok je v napadnutých výrokoch II. a III. vecne správny.

4. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní, vec správne právne posúdil v časti napadnutých výrokoch a presvedčivo reagoval so zohľadnením na okolnosti prípadu na procesné prostriedky strán sporu. Podľa názoru odvolacieho súdu nezostali nezodpovedané žiadne otázky strán sporu.

5. Odvolací súd poukazuje na konštantnú aplikačnú prax Krajského súdu v Prešove hlavne na rozsudok Krajského súdu v Prešove, ktorý by mal byť žalobcovi známy (sp. zn. 20Co/107/2017 zo dňa 27. 03. 2018) a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2016 zo dňa 30. 06. 2016.

6. Žalobca sa dovoľáva nárokov za odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privodená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa.

7. Predčasne zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej úverovej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz.

8. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

9. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru.

10. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy.

11. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou.

12. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplatnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

13. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 24.3.2017, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a odvolací súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 24.3.2017, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 07.05.2014, Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22. 02. 2017 sp. zn. 5Co/407/2016.

14. Dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne (C-415/2011, AZIS).

15. Ako už odvolací súd uviedol, niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úroku z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyše sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a N.n. 87/1995 Z.z..

16. Odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozsudku, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje, a na ktoré v ostatnom odkazuje a so zreteľom na uvedené odvolací súd postupom podľa § 387 CSP vo výroku II. a III. potvrdil ako vecne správny.

17. V odvolacom konaní nebol žalobca úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

18. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).